STICUSA
KNIPSELKRANT 117

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN Maandag 10 maart 1986

HINDELOOPER SCHILDERKUNST IN HET CURACAOSCH MUSEUM

Vrijdagavond opende de heer Angel Salsbach, gedeputeerde van cultuur, in het Museum de expositie Hindelooper schilderkunst, welke duurt tot 27 maart.
Op de tentoonstelling zijn gebruiksvoorwerpen te zien die op een speciale wijze door mevrouw Ellen Schoomaker beschilderd zijn. Zij zal in deze techniek ook een cursus geven. Het animo hiervoor is zo groot dat de cursus al nagenoeg volgeboekt is.

"De familie Engels tracteert ons regelmatig op bepaalde uitingen van diverse soorten schilderkunst uit binnen- en buitenland", was de inleidende zin van de heer Salsbach tijdens zijn opening. Een zin die bij mij enige bevreemding wekte, omdat ik tot nu toe in de mening verkeerde dat dat het werk van de Stichting het Curaçaosch Museum was. Bevreemding te meer daar deze tentoonstelling ons getracteerd is door Sticusa. Enfin. Op de tentoonstelling zijn niet alleen voorbeelden van Hindelooper schilderkunst te vinden, maar ook Assendelftse, Zwitserse en naar Midden-Europese traditie uitgevoerde beschilderingen van de meest uiteenlopende voorwerpen. Dat gaat van luciferdozen (f. 5.--), via spanen doosjes naar dienbladen (f 75.--), Zaanse panelen en schietschijven (f 150.--), om maar een paar voorbeelden te noemen.

Het is jammer dat we door omstandigheden nu twee maanden achtereen kunstnijverheidsprodukten te zien krijgen in het Museum, want op een totaal van elf exposities per jaar vind ik dat in zo'n korte tijd wel wat erg veel van het goede, maar eerlijk is eerlijk: mevrouw Schoomaker doet haar werk op smaakvolle wijze en niet één voorwerp lijkt op de ander, ondanks dezelfde uitgangspunten (bijv. houten panelen) en ondanks de in principe beperkte uitingsmogelijkheden van het terrein waarop zij werkt.

Haar werk zal voor de cursisten zeker de handvaten aanreiken om in de toekomst een antilliaanse vorm te zoeken van volksschilderkunst en dan met curaçaose motieven, zoals de heer Salsbach suggereerde.

Over de traditioneel al dan niet correcte wijze waarop mevrouw Schoomaker de al eewenlang bestaande Hindelooper schilderkuns heeft uitgevoerd kan ik niet oordelen, omdat ik van die speciale, streekgebonden, volkskunst te weinig afweet.

Wel weet ik dat er nog steeds echte Hindelooper schilders werkzaam zijn. Het overigens goedogende werk op deze expositie mag niet worden opgevat als één waarin we kennis maken met een stukje Hindelooper geschiedenis, gemaakt als uiting van hun culturele tradities. Om wat ik zeggen wil te verduidelijken: de expositie is als een antilliaanse wals die gemaakt is door een goed op de hoogte zijnde musicus van Barbados. Wel uit de regio, wel Caraibaan, maar geen Antilliaan. Wat overigens, zoals hier te zien is, toch een alleszins acceptabel resultaat kan opleveren.

Decoratief in de positieve betekenis, van het woord geen kiespijn verwekkende kleuren en de meeste "uitstapjes" naar figuratieve onderwerpen zijn naar mijn mening oprechter, minder gemaniëerd dan die van Jaap ter Haar maar waarom dit nu "Hindelooper schilderkunst" moet heten is me een raadsel. "Volksschilderkunstmotieven" had de lading beter gedekt.

Gemengde gevoelens alom bij mij, dus.

Marjo Nederlof

Een ijstafreeltje op één van de schietschijven, op de expositie Hindelooper schilderkunst.

AMIGOE
VRIJDAG 14 MAART 1986

Poppenkast op Saba

THE BOTTOM — Maandag 10 en dinsdag 11 maart gaven de heer en mevr. Naaykens, uit Nederland, een poppenkast- voorstelling voor de schoolkinderen van Saba. Een leuke gebeurtenis voor de kinderen, vooral op een klein eiland als Saba waar dit zelden voorkomt. Na Saba vertrok het echtpaar Naaykens naar St. Eustatius.

Optreden in UNA

Papa Oewa... Maarten Altena

EEN CONTRABAS, een niet alledaags instrument, niet gemakkelijk te bespelen, niet gemakkelijk om aan te horen en te vervoeren in een auto is helemaal een crime. Toch zijn er — gelukkig — mensen, die zich met hart en ziel aan dit instrument wijden. Maarten Altena is een van hen. Hij is begonnen op de cello en is overgestapt naar de contrabas én het conservatorium. Vrijwel gelijktijdig is hij in het toenmalige jazzcircuit gedoken en vrij snel boven komen drijven. Van ± 1965 is de naam Maarten van Regteren Altena onverbrekelijk verbonden met de contrabas en kwam je hem tegen in de meest uiteenlopende jazz- ensembles. Zo herinner ik me nog een concert van Theo Loevendie Consort (1e versie) in de Eland in Delft (1969) en heb ik hem op de markt in Delft zien spelen (1972) in gezelschap van o.a. Misha Mengelberg, Han Bennink en Peter Brötzmann. Hij speelde toen niet alleen prima op de bas, maar was ook een dankbaar object voor fotografen (zie foto). Via een grote omweg, ieder gaat zijns weegs, heb ik op Curaçao weer oog aan oog, of oor aan oor met Maarten van Regteren Altena gestaan.

Net als het verkorten van zijn naam is zijn muziek ook compacter geworden. Maarten Altena heeft kans gezien en dat is voor een bassist misschien wel de moeilijkste opgave die er bestaat, de contrabas uit zijn begeleidende rol te halen en haar een volwaardige rol als solo- instrument te geven. Deze periode van ontworsteling heeft min of meer parallel gelopen met de ontwikkeling van de Geïmproviseerde Muziek in Nederland. Een groot aantal musici (voor het grote publiek bekend als jazz- musici) heeft zich losgemaakt van de jazz- traditie, zonder de roots van de jazz overigens geheel los te laten, en is eigen muziek gaan maken. De een bleef wat meer jazz- traditioneel gericht (bv. het Willem Breuker Collectief), de ander hing er zo'n beetje tussen (bv. Misha Mengelberg en Han Bennink) en nog veel anderen maakten zich zover los van de jazz- traditie, dat ze eigenlijk niet meer met deze muziek geassocieerd hoefden of wilden worden. Hun muziek ligt dichter bij moderne "klassieke" componisten, zoals Louis Andriessen of Philip Glass dan bij de jazz. Alleen het belangrijkste element in de jazz wordt nog vaak als middel tot muziek- maken gebruikt: de improvisatie. Bij deze muziek komen we Maarten Altena tegen.

Muziek is geluid, maar is geluid muziek? Laten we de vraag maar retorisch houden, iedereen zal op deze vraag zijn eigen antwoord hebben. Een liedje van Vader Abraham is wel muziek, alleen ik vind het niet om aan te horen. Een airco maakt geluid, geen muziek, maar toen ik voor het eerst met een airco aan sliep droomde en hoorde ik de hele nacht harmonie- en fanfare- orkesten langsmarcheren. Openstaan voor alle(rlei) geluiden is een eerste vereiste bij het luisteren naar de muziek van Altena. Als een onderzoeker is hij bezig met geluid, nieuw geluid en de samenhang van geluiden, die na elkaar of gelijktijdig klinken. Het resultaat van deze research naar geluid weet hij om te zetten in compacte muziekstukken, waarbij het vaak heel moeilijk is de scheidslijn te vinden tussen improvisatie en compositie.

Maarten Altena speelde zaterdagavond in de aula van de UNA zes stukken, vijf solo- stukken en één duet. Met het duet werd begonnen. Als medespeler fungeerde een metronoom, die het ritme aangaf, dat Altena het spelen moest vergeten: I forgot rhythm. In een korte uiteenzetting vooraf werd duidelijk gemaakt, dat dit nummer door de jazz- muziek (toch!) geinspireerd is. De bas werd ook vrij orthodoxs gebruikt. Een walking bass, die het ritme (eigenlijk de maat) van de metronoom volgt (in vieren trekken, dit voor de insiders), maar die na afloop van tijd het spoor bijster raakt en op avontuur gaat om zo nu en dan weer eens bij het ritme terug te komen. Het tweede nummer werd met de strijkstok gespeeld. Hierin viel niet alleen de kwaliteit van de bassist op, maar de kwaliteit van de bas zelve: een prachtig sonor geluid, dat nog seconden lang na de laatste streek bleef naklinken. Naarmate het concert vorderde — ik zal niet alle stukken afzonderlijk behandelen — werd er steeds meer van de mogelijkheden die de bas geeft als geluids- voortbrenger gebruik gemaakt. Dit culmineerde in het laatste stuk "Papa Oewa", een kakofonie (het was volgens mij niet homofoon, zelfs niet polyfoon, maar heterofoon!) van geluiden, die tot stand kwamen met behulp van dempers, die ook als plektrum gebruikt werden, de menselijke stem en het afwisselen van strijken en plukken zowel boven als onder de kam. Het luisteren en kijken naar Maarten Altena kwam bij mij over als een zeer spannende en enerverende gebeurtenis. Het concert duurde ruim vijftig minuten en heeft zowel de liefhebbers als zij, die deze muziek voor het eerst hoorden, in ieder geval niet verveeld, getuige het enthousiaste applaus en het blijven naplakken van een groot gedeelte van het publiek. Muziek die niet voor kennisgeving aangenomen werd, maar stof tot napraten gaf. Over één ding was men het over Maarten Altena eens en dit werd door Alex Reinders, organisator van dit concert, treffend uitgedrukt in zijn dankwoord: Jij bent pro bas, niet contra bas". Er waren bij dit concert zo'n 75 mensen aanwezig, die getuige zijn geweest van een heel bijzonder concert. Er zijn plannen om binnen afzienbare tijd Maarten Altena nog een keer naar Curaçao te halen, dan niet alleen, maar met de overige leden van het Maarten Altena Kwartet. Ik hoop, dat dit door zal gaan. Met dit soort kunst- uitingen krijgt Curaçao waar zij recht op heeft: Kennis nemen van wat werkelijk op het gebied van de kunst zich in Nederland afspeelt. Wat dit betreft was dit concert in de dubbele betekenis van het woord: grensverleggend.

BERNARD BUDDINGH'
Samensteller en presentator
van het jazzprogramma
"Things to come"

12/3-86

EILANDEN MOETEN ZELF KULTUUR- EN SPORT- BELEID VASTSTELLEN

WILLEMSTAD - Uitgangspunt van de Regering is, dat het kultuur en sportbeleid primair door de Eilandgebieden wordt vastgesteld en uitgevoerd.

Alle taken die niet een strikt nationaal of internationaal karakter dragen, zullen dan ook op de kortst mogelijke termijn aan de eilandgebieden die daartoe bereid zijn worden overgedragen.

In het kader echter van het streven van de Regering een proces op gang te brengen dat de historische banden en solidariteit tussen de bevolkingen van de eilanden van de Nederlandse Antillen zal bestendigen en zal leiden tot natievorming, ligt er voor de Regering een taak initiatieven, gericht op samenwerking en uitwisseling tussen de eilanden op kultuur en sportgebied, te optimaliseren en te ondersteunen.

V.w.b. nationale en internationale kulturele aangelegenheden geschiedt dit binnen het Overlegorgaan Kulturele Samenwerking Nederlandse Antillen (OKSNA), welke voortvloeit uit het Protocol van Kulturele Samenwerking van 1983 tussen de Regering en de Besturen van de vijf eilandgebieden van de Nederlandse Antillen.

V.w.b. sportaangelegenheden is de rol voornamelijk een coördinerende tussen de eilandgebieden en met het NAOC.

In dit verband is de bemoeienis van de Centrale Overheid dan ook nagenoeg beperkt tot de nationaal en internationaal georganiseerde sport, welke uiteindelijk aansluiting heeft bij het Nationaal Olympisch Comité (NAOC), een gevolge het Olympic Charter volstrekt onafhankelijke en particuliere instelling.

Voorzover de Regering in het verleden naast andere ook financiële steun verleende aan inter-eilandelijke-, internationale-, kulturele- en sport-aktiviteiten, dwingt de zeer precaire situatie van 's lands financiën de Regering thans in haar mede-subsidieringsbeleid tot drastische bezuinigingen. Dit houdt o.m. in dat in ieder geval voor het begrotingsjaar 1986 subsidiëring van reizen naar het buitenland van kulturele- en sportgroepen wordt stopgezet.

Gedurende deze periode zal het subsidiebeleid onderwerp van gesprek zijn met de Eilandgebieden, binnen het OKSNA en met het NAOC.

AMIGOE
DINSDAG 11 MAART 1986

ORANJESTAD — In Cas di Cultura verrichtte gouverneur Felipe B. Tromp de officiële opening van de schilderijen- tentoonstelling van de Curaçaose kunstenaar Tony Monsanto. De tentoonstelling is tot en met 15 maart open voor het publiek. Monsanto sprak vorig jaar de wens uit de eerste te willen zijn om in het nieuwe land Aruba een expositie te houden, hetgeen ook een feit is geworden. Als blijk van waardering bood de heer Monsanto (midden op foto; via de gouverneur (rechts) een van zijn werkstukken aan als geschenk aan de Arubaanse bevolking.

AMIGOE
WOENSDAG 12 MAART 1986

''Spookstad'' Punda levert geen klanten

Cinelandia sluit weer haar deuren

WILLEMSTAD — De bioscoop Cinelandia in de binnenstad Punda heeft wederom haar deuren gesloten. "Niet rendabel" is de reden die eigenaar Alfred Moron hiervoor opgaf. De bioscoop was zo'n 1½ jaar geleden geopend omdat er plannen werden gemaakt om de binnenstad meer leven in te blazen.

Eigenaar Alfred Moron besloot toentertijd, nadat de bioscoop zo'n twee jaar dicht was geweest, het nogmaals te proberen. Naar hij vanmorgen desgevraagd tegenover de Amigoe verklaarde, werden er in die tijd veel plannen gemaakt om de binnenstad nieuw leven in te blazen waardoor Moron hoop kreeg dat de bioscoop levensvatbaar zou zijn.

Cinelandia heeft echter maar 1½ jaar gedraaid: de bioscoop bleek toch niet rendabel te zijn, aldus Alfred Moron die stelde er op tijd mee gestopt te zijn. Nu zijn er verliezen gemaakt die nog te dragen zijn, was hij langer doorgegaan zouden er misschien astronomische verliezen gemaakt worden, zo vreesde hij.

Moron toonde zich enigszins verbitterd over het feit dat de binnenstad nog steeds "dood" is. Het is niet de concurrentie van de drive-in die hem de das heeft omgedaan, met die concurrentie heeft hij in het verleden ook goede resultaten behaald. Men moet speciaal naar de stad komen om naar de bioscoop te gaan: de praktijk heeft nu voor de tweede keer uitgewezen dat men dat niet doet, aldus Alfred Moron.

Cinelandia zal voorlopig in huidige vorm en inrichting behouden blijven. Moron wil echter voor het eind van dit jaar een definitief besluit nemen. Ofwel de bioscoop wederom openen of een andere bestemming aan het pand geven. Omdat nog steeds plannen worden gemaakt voor een nieuw jasje voor de binnenstad, heeft de eigenaar de hoop dat daar weer leven in komt en een bioscoop op zijn plaats zou zijn, niet opgegeven.

Nieuw systeem van lidmaatschap bij veertigjarige Kunstkring

Kunstkring: meer evenementen zijn mogelijk met aantrekken sponsors

ORANJESTAD — De Arubaanse Kunstkring zal in 1986 aanmerkelijk meer evenementen kunnen brengen dan in de afgelopen jaren het geval was. De ruimere jas die de Kunstkring financieel krijgt, is te danken aan de invoering van het systeem van sponsoring.

Zes op Aruba gevestigde bedrijven zijn bereid gevonden om het jaarprogramma 1986 van de Kunstkring te sponsoren. Dat zijn de ABN Bank, Divi Hotels, Fatum, Kan Jewelers, Marlboro en Toyota. In de Verenigde Staten wordt de kunst al heel lang gesponsord door het bedrijfsleven en recent heeft dit systeem ook in Europa veel muziek-festivals en speciale evenementen mogelijk gemaakt. De Kunstkring wil graag de toegans- prijzen laag houden (meestal tussen de tien en vijftien florin met soms een uitschieter naar twintig) om een zo ruim mogelijk publiek te kunnen trekken. Dat bleek niet meer mogelijk zonder extra inkomsten uit andere bron. Die inkomsten worden nu door de sponsors aangevuld tot wat nodig is om een gevarieerd programma aan concerten en andere theater-evenementen te kunnen presenteren.

Tegelijkertijd heeft de Kunstkring de impressariaten verzocht om voor Aruba de honoraria lager te stellen dan voor de grote steden. Ook is gewezen op de unieke mogelijkheden die Aruba biedt om de vaak zeer vermoeiende tournees even te onderbreken voor een paar dagen vakantie. Deze suggestie heeft al tot gevolg gehad dat een beroemde Amerikaanse pianist (Claude Frank) en het piano- trio The Western Arts Trio Aruba in hun Latijnsamerikaanse toernee opnemen en hier een optreden combineren met een paar dagen vakantie.

Voor de komende maanden staan de volgende evenementen op het programma:

Zondag 6 april: De Israëlische pianist Ilan Rogoff met een Schubert- Schuman- Liszt recital; ook in april, maar nog niet bekend op welke datum: Camerata Baroque, een uitstekend kamerorkest uit Caracas, bekend van het tv- programma van Isabel Palacios «Clasicos Dominicales». Het orkest komt met solisten en koor en zal cantates van Buxtehude en Telemann en een Credo van Vivaldi uitvoeren. Dit wordt een gezamenlijke presentatie van het Venezolaans consulaat op Aruba en de Arubaanse Kunstkring.

In mei: The Western Arts Trio,- piano- viool- cello- Beethoven programma; ook in mei: Peter Faber en Ron Boonzajer met de theater- productie «De Wilde Vaart» (in samenwerking met CCA en Sticusa) en verder in mei /juni: Olga Wolf Palacios, Argentijnse pianiste.

In juni: prof. Michal Grube, viool - Joycelinne Loncke, piano.

In augustus: solisten en demi-solisten van het National Ballet uit Amsterdam (een gezamenlijke presentatie van CCA en Kunstkring). In september: Claude Frank - Amerikaanse pianist. In oktober/november: The New York Harp Ensemble vier virtuoze harpistes in een wereldberoemd ensemble.

Er zijn onderhandelingen gaande over een optreden van de Curaçao Camerata en The All Nations Dance Company, een dansgroep van wereldfaam die al eerder met veel succes op Aruba optrad.

De brand in de machinekamer van Centro Pro Arte op Curaçao heeft ook voor Aruba nadelige gevolgen. Toneel- producties die slechts haalbaar zijn als zowel op Curaçao als op Aruba wordt opgetreden, konden daardoor niet doorgaan. Hopelijk zal Centro Pro Arte binnenkort weer in gebruik gesteld worden zodat deze gezamenlijk te presenteren evenementen hervat kunnen worden.

Op 24 mei van dit jaar is het precies veertig jaar geleden dat de vereniging Arubaanse Kunstkring werd opgericht. Alle reden om er een goed jaar van te maken met een gevarieerd aanbod van concerten en andere podiumkunsten van hoog niveau. De Arubaanse Kunstkring wil met deze evenementen jong en oud en iedereen de schoonheid van kunstuitingen laten beleven. Het is op een klein eiland niet mogelijk om op het gebied van artistieke expressie het aanbod van grotere centra te evenaren. Toch kunnen deze Kunstkring- evenementen — vaak worden in samenwerking met Instituto di Cultura ook school- concerten georganiseerd — stimulerend werken om jongeren zelf tot musiceren en andere artistieke expressie aan te sporen.

Het tot vorig jaar bestaande systeem van lidmaatschappen voor echtparen is vervallen. Alle lidmaatschappen zijn nu individueel. De kortingen op de toegangs- prijzen voor leden — ook tot vorig jaar als systeem gehanteerd — zijn vervangen door een coupon die voor één van de Kunstkring- evenementen recht op een vrijkaart geeft. De coupon — die aan de lidmaatschapskaart zit — kan naar eigen keuze in de loop van het jaar gebruikt worden voor een evenement waar men belangstelling voor heeft. Op die manier heeft men dus eigenlijk de contributie terugverdiend. Voor de Kunstkring blijft het belangrijk om veel leden te hebben en voor de leden is het interessanter geworden om lid te zijn. Alle evenementen worden via post aan de leden aangekondigd en door lid te zijn, is men dus zeker dat men uitvoerig en tijdig op de hoogte is van wat er komt. Bovendien steunt men als lid het werk van de Kunstkring. Nieuwe leden kunnen zich opgeven bij de secretaresse mevr. Maria Schwengle (Savaneta 307, tel.: 47123) of een cheque per persoon opsturen aan Arubaanse Kunstkring, Postbus 439, Oranjestad. De lidmaatschaps- kaarten worden dan thuisgestuurd.

Amigoe DINSDAG 11 MAART 1986

Overzicht museum-programma

Het Curaçaose Museum heeft een programma- overzicht uitgegeven van de dit jaar te houden tentoonstellingen in het Museum aan de Van Leeuwenhoekstraat. Momenteel is er tot 1 april Hindeloopen en Asendelftkunst te bezichtigen. Van 12 april tot 2 juni vindt er een ex positie plaats van Portugese cultuur, historie, folklore, dans en muziek.

Van 28 juni tot 21 juli ex poseert John Baselmans met pentekeningen en van 26 juli tot 25 augustus Jan Hendrikse met foto- composities. Van 1 september tot 28 september is het Museum gesloten.

Jubi Kirindongo stelt van 11 oktober tot 3 november zijn chroom- sculptures tentoon. Van 8 november tot 1 december zit een tentoonstelling van archeologische Colombiaanse kunstvoorwerpen in de pen. En tot slot is er van 13 december tot 12 januari 1987 een tentoonstelling van de Curaçaose kookkunst.

AMIGOE VRIJDAG 14 MAART 1986

In Culturele of kunstzinnige richting

CCB: bemiddeling bij verlenen studiebeurzen

KRALENDIJK — De voorzitter van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) is bereid te bemiddelen bij de aanvragen voor bepaalde beurzen. Als voorwaarde stelt voorzitter Salomons echter wel dat de basisopleiding voldoende moet zijn om met succes de studie te kunnen volgen. Het CCB zelf verleent geen beurzen, aldus Salomons omdat men niet over fondsen beschikt.

Overigens behoort het niet direct tot het beleid van het CCB om beurzen te verlenen of daarbij te bemiddelen, toch is dat in het verleden meerdere malen gebeurd. Uiteraard gaat het hier wel om beurzen die een zekere affiniteit hebben met het CCB. Het CCB heeft in het beurzenbeleid altijd nauwe banden gehad met de Sticusa die wel fondsen beschikbaar stelde en meestal op instigatie van het CCB deze beurzen verleende. Verschillende studenten hebben daardoor de mogelijkheid gekregen om in het buitenland hun studies voort te zetten.

De structuur tot het aanvragen van beurzen bij de Sticusa zal echter gewijzigd worden nu in principe de Sticusa opgeheven gaat worden. Het geld voor de beurzen blijft wel beschikbaar maar zal nu via de Oksna en Venona worden gesubsidieerd. Voorzitter Sandra Salomons deelde mee, dat de eilandelijke overheid kortgeleden aan het CCB heeft laten weten dat er nog steeds mogelijkheden bestaan beurzen voor diverse culturele of kunstzinnige richtingen aan te vragen. Het CCB heeft momenteel echter geen enkele aanvrage voor een studiebeurs binnen en kon derhalve de overheid ook niet adviseren. Indien er toch belangstelling zou zijn, aldus CCB voorzitter Sandra Salomons dan kan men zich in verbinding stellen met het CCB die dan alle medewerking en bemiddeling bij de aanvrage zal verlenen.

CURACAO-ORKEST BEHAALT EREPRIJS SANTO DOMINGO

WILLEMSTAD - Op 5 maart j.l. vertrok het Curacaose Middelbare Scholieren Orkest (CUMISCO) naar de hoofdstad van de Dominicaanse Republiek, teneinde onder leiding van dirigent Ramón Williams, deel te nemen aan het muziek-festival, dat jaarlijks wordt georganiseerd door de Carol Morgan School. Het thema dat men dit jaar voor het festival had gekozen was: "Music of the Americas".

Het jeugdige Curacaose orkest, dat nog maar acht maanden bestaat, ging er in de eerste plaats heen om meer ervaring en kennis op te doen in een uitwisseling met andere musici.

Deze kansen werden ook met beide handen aangegrepen. Wie op deze vijf dagen een klasselokaal binnenstapte, vond daar altijd groepjes jongelui, die met elkaar spontaan gingen musiceren en daar was bijna altijd wel iemand uit Curaçao bij.

Vooral was het leuk om te zien hoe men elkaar probeerde nieuwe technieken te leren. Vooral bij de percussion-groep was daar veel belangstelling voor. Onze percussie-groep, bestaande uit Michael Baal en Arnold Rooi, heeft zeker hiervan veel geleerd. Hier vond spontaan een intensieve culturele uitwisseling plaats!

Het festival begon op vrijdag-middag met een dirigenten-concours, waarbij vijf aspirant-dirigenten, variërend in leeftijd van 14 tot 21 jaar, na elkaar het muziekstuk: "A Love for all seasons" van de Amerikaanse componist Bill Holcombe moesten leiden. Het was een boeiende ervaring te zien hoe deze jonge musici hun eigen visie op een muziekstuk probeerden over te dragen. De gedachtengang hierachter was, dat wie verder wil gaan in de muziek, ook moet leren de batôn eens te gebruiken, zodat hij of zij zich kan verplaatsen in de gedachte van een dirigent.

Awards

Na de dirigenten waren de individuele deelnemers en de kleine ensembles aan de beurt. Op drie verschillende plaatsen werd er gemusiceerd en gejureerd, in de categoriën: blaasinstrumenten, snaarinstrumenten, zang, piano en kleine ensembles. Curaçao kwam met acht inschrijvingen, waarvan drie een A-award verwierven. (Een A-ward komt overeen met het cijfer 9 tot 10).

A-Awards werden toegekend aan: Helen Evertsz, fluit met Introspection van Rogier van Otterloo; Jeanne van der Spek, fluit met een Serenade van Haydn en een klarinet-trio bestaande uit Nardo Laclé, Robert-Jan Lensink en Dino Williams met een "Fantasia on Dutch Children's Tune".

Er tussendoor werd regelmatig gerepeteerd. Men had uit alle deelnemers één groot symphonie-orkest samengesteld, die onder leiding stond van John Walker (Carol Morgan School) en Ramón Williams (Curaçao). Voor deze gelegenheid werd door Ramón Williams een speciale Festival-Suite gecomponeerd, samengesteld uit uitgesproken Curaçaose muziek en wel de tumba, de wals en de danza.

Koren

Op zondagmiddag vond de wedstrijd tussen de koren plaats. Een achttal koren in de categoriën A en AA streden daar om de hoogste eer. Speciale vermelding kreeg het koor van de "Escuela Nacional de Ciegos", dat later ook een A-award zou krijgen.

De presentatie was ontroerend mooi en zij slaagden erin om een zaal met meer dan 1200 jongelui gedurende 20 minuten muisstil te krijgen.

Om 6 uur 's avonds startte de wedstrijd tussen de orkesten. Curaçao speelde als middelste van de vijf deelnemende orkesten. Zij speelde: Love-story uit de gelijknamige film, Summertime uit de opera Porgy and Bess van George Gershwin; een meringue-fantasy, een arrangement van Ramón Williams op het bekende thema Für Elise van Ludwig van Beethoven en tot slot uit de Cubaanse folklore: Guantanamera.

Het orkest kreeg een oorverdovend onthaal van het publiek.

Na het Curaçaose orkest speelde de Banda Simfónica Estudiantil uit Santiago onder leiding van Tony Guzman. Vooral de vertolking van Psalm 46 van John Zdechlik was zo perfect dat er lange tijd twijfel bestond wie het festival gewonnen zou hebben. Groot was het gejuich toen de jury uiteindelijk bekend maakte dat beide orkesten ex-aequo waren geeindigd en beiden een A-award was toegekend.

Slot-concert

Daarna vond toen het slotconcert plaats, waarbij het grote orkest met alle acht koren tegelijk musiceerde. Vooral het Gloria uit de Misa Criolla van Ariel Ramirez onder leiding van Tony Guzman klonk heel mooi. Feitelijk zou het in een grote kathedraal uitgevoerd moeten worden. Ramón Williams sloot het concert af met "Highlight from EVITA" en de Festival-suite, die beiden een langdurig en enthousiast onthaal kregen.

Maandagmiddag keerde het orkest terug, erg vermoeid maar veel ervaringen rijker. Ook dankbaar dat deze reis mogelijk werd gemaakt door een subsidie van het Eilandsbestuur en de meer dan 60 sponsors die hebben bijgedragen. Het orkest heeft de naam van Curaçao op indringende wijze bekend gemaakt op Santo Domingo en een duidelijke stempel gezet op het festivalgebeuren.

Aanstaande zaterdag zal het orkest nog een concert geven op de UNA waarbij onder andere de Festival-suite wordt gespeeld, daarna gaat het genieten van een welverdiende vacantie.

Amigoe
DONDERDAG 13 MAART 1986

Toneelfestival bij kwart eeuw bestaan van Mascaruba

ORANJESTAD — Op 10 april bestaat toneelgroep Mascaruba 25 jaar. Dit feit zal niet onopgemerkt voorbijgaan.

Er zal een toneel- festival worden gehouden onder leiding en met optreden van Mascaruba-leden zelf. Er zullen gedurende twee dagen zes één-akters in Cas di Cultura worden opgevoerd. Op vrijdag 11 april zullen de volgende drie stukken worden opgevoerd: «E loco» (onder leiding van Chido Quilotte), «Webo à la Rusiano» (Rafael Tromp) en «E testament plegá (Domi Tromp). Op zaterdag 12 april zijn aan de beurt «E heroe» (Oslin Toppenberg), «E hasidó di brua» (Oslin Boekhoudt) en «Kas na benta» (Harold Pereira).

Tevens zal het 25-jarig bestaan van Mascaruba met televisie- programma's worden herdacht.

 15/3-'86

Jules de Palm:

FRATERS GRONDLEGGERS EDUCATIE BENEDENWINDEN

WILLEMSTAD - "Kinderen van de Fraters" is de titel van het boek van Jules de Palm dat gisteren bij "de Bezige Bij" te Amsterdam is verschenen.

Een dag eerder werd door de auteur het boek aangeboden aan de Generaal-Overste van de Fraters in het Fratershuis te Tilburg.

Ruim 50 fraters die in het verleden hun beste jaren aan de Antilliaanse jeugd hebben gewijd, waren op die middag aanwezig.

Bij die gelegenheid was ook uitgenodigd de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen, mr. G.T. Hernandez.

In het boek vertelt Jules de Palm over de tien jaren tussen 1929 en 1939 die hij op St. Thomascollege bij de fraters heeft gezeten. In zijn aanbiedingstoespraak gaf de Palm een uiteenzetting van de wijze waarop en waarom het boek tot stand is gekomen.

Volgens de schrijver is het een boek geworden gezien vanuit de optiek van de jongen Djul de Palm en niet van de thans 64-jarige dr. J.Ph. de Palm. Op de hem eigen wijze, d.w.z. met een flinke dosis bijtende humor, schetste de Palm zijn jeugdervaringen bij de fraters.

Heel toevallig dat het boek uitkomt, een eeuw nadat de fraters met hun werkzaamheden op Curaçao zijn begonnen.

Aanstaande november zal dit feit zowel in Nederland als in de Antillen worden herdacht.

Minister Hernandez, ook een oud-leerling van het St. Thomascollege, ging in op wat de fraters voor de Nederlandse Antillen, en in het bijzonder Curaçao, hebben betekend.

De Gevolmachtigde Minister noemde de fraters "De grondleggers van de educatie voor jongens op de Benedenwindse Eilanden. Maar voor diegenen die zouden denken dat de rol van de fraters zich tot het onderwijs heeft beperkt, zou ik hier en nu willen stellen dat de stempel die de fraters op het sociaal-cultureel gebeuren van onze eilanden hebben gedrukt, onuitwisbaar is", aldus Minister Hernandez.

De bewindsman ging toen in op het werk dat de fraters op verschillende terreinen in hun vrije tijd, geheel belangeloos t.b.v. onze jeugd hebben verricht, zoals de muziek en de sport. Namens de Antilliaanse Regering bedankte Minister Hernandez de fraters voor al hetgeen dat zij voor de jeugd van ons land hebben gedaan.

Het boek "De kinderen van de fraters" zal in de boekhandel zowel in de Antillen als in Nederland verkrijgbaar zijn.

Ingezonden

Papiamentu naar school?

MEN IS WEER aan het dromen. Evenals twee jaar geleden. Toen hoorde je ook de heren Veeris en Franco: papiamento ta bai skol! Nu zijn het gedeputeerde Salsbach en minister Badejo-Richardson die deze boodschap herhalen. Mensen, vertel me eens waar ik de Spraakkunst en het woordenboek kan kopen die de onderwijzers gaan gebruiken. Ons woordenboek is sinds jaren in de maak. Sidney Joubert is de man die ermee belast is. En het zal nog wel een tijdje duren voordat het naar een drukkerij gaat. Ik hoop dat vóór het ter perse gaan de spelling gecorrigeerd zal zijn, anders zal dat op een enorme geldverspilling uitlopen. Ja, de spelling. Het moge gek klinken, maar een feit is dat wij tot op heden een zeer gebrekkige spelling hebben. Doch niemand die er over rept. Gedeputeerde en minister doen alsof hun neus bloedt... Ik zal in het kort aangeven wat er zoal foutief is in de spelling.

De tweeklanken. Zoals de zaken thans staan schrijft 'ei' voor de Nederlandse klanken 'ei' (klein), 'ij' (bijbel) en 'ee' (diktee) en voor de Engelse klanken 'ai' (rail), 'ey' (they), 'a' (tape), 'ay (play), etc. Er zijn in het Engels 16 schrijfwijzen voor die klank. Deze anomalie heb ik als volgt verholpen. Met 'ei' schrijft ik woorden als: kabei, feila, preis, eiskrim, beibel en met 'ey' woorden als: Hesusey, blèkmeyl, greypfrut, breynwòsh, diktey.

De huidige spelling schrijft voor dat de tweeklanken 'ui' zowel voor de Nederlandse klank 'oei' (boei) als voor de Spaanse klank 'ui' (cuido) wordt geschreven. Deze tegenstrijdigheid verhelp ik als volgt. Met 'uy' schrijf ik woorden als: buy, bruy, puyru, spruy en met 'ui': kuida, ruido, Suisa, huisio.

Volgens de huidige spelling moet men zowel voor de Spaanse klank 'iu' (viuda) als voor de Nederlandse klank 'ieu' (nieuw) 'iu' schrijven. De oplossing hiervoor is: schrijf met 'iu' woorden als: fius, kiut, biuda, siudat, diurno en met 'iw': friw, riw, hudiw, skiw, kalafriw. De schrijfwijze 'ia' wordt thans voor alle woorden gebruikt die op 'ia' eindigen, uitgezonderd die welke de klemtoon op de laatste letter hebben, als: sapatiá, kokobiá, desafiá. Men maakt dus geen onderscheid tussen 'bateria' en 'bakteria', 'alegria' en 'alergia', ect., hetgeen onvermijdelijk tot een verkeerde uitspraak van dergelijke wworden leidt. Het aantal van deze woorden is enorm. De oplossing is: maak onderscheid door middel van een accent. Schrijf: pía, patía, alegría, ortografía, sekretaría (secretariaat), notaría (notariaat) met accent en de groep: feria, materia, terapia, sekretaria (secretaresse), notaria (vr. notaris), repugnansia, aristokrasia zonder accent. Dezelfde oplossing heb ik voor woorden eindigende op 'io'. Schrijf met accent woorden als: trío, desvío, impío, baratío, poderío, en zonder accent: orario, notario, botikario, prestigio, konsilio.

Een enorme vergissing is de regel op bladzijde 7 van Ortografie di Papiamentu, Korsou, mart 1983, die luidt: "No ta skibi konsonante 'y' entre vokal 'i' i un otro vokal". deze regel bepaalt dus dat men naast notisiero (no- tisie- ro), finansiero, entiero, gatiero gewoon: gueriero, artiero, astiero, astiero moet schrijven. Een enorme dwaasheid. Men voelt dat de laatste drie woorden met een 'y' geschreven moeten worden, dus: gueriyero (gue- riye- ro), artiyero, astiyero. Dit geldt eveneens voor woorden als: miyon, miyar, briyèchi, papiyòt, piyapa, kuchiyá, martiyá, [illegible] piyó. Als je b.v. 'mion' zonder 'y' schrijft, dan krijg je dezelfde uitspraak als bij 'Dios', een tweeklank dus. En dat is niet het geval.

Zoals de zaken thans staan schrijft men 'antiano' naast 'ansiano'. Dat kan niet. Er is duidelijk verschil in de uitspraak. In 'ansiano' hebben we een tweeklank (ia). In 'antiano' niet. Daarom moet er een 'y' tussen: antiyano (an- ti- ya- no). Nog meer voorbeelden met de tweeklank 'ia': marsiano, prusiano, koriano, boneriano, bakiano.

Tenslotte hebben wij woorden waarvan de klemtoon noch op de laatste noch op de voorlaatste lettergreep valt. Een paar voorbeelden: fiya (lenen), guiya (leiden), siya (zadel), kriya (voeden) met hun afleidingen: fiyá (geleend, bv.), guiyá (geleid, bv.), siyá (gezadeld, bv.), kriyá (gevoed, bv.; meid).

Papiamentu, ga je naar school? Heb je een Grammatica, een Vocabulaire en correcte Spelling?

A.J. MADURO

ZATERDAG 15 MAART 1986 AMIGOE

CCB heeft gevarieerd programma in petto

Cursussen schilderen, vrijtekenen, dammen, schaken en muziek

KRALENDIJK — Voorzitter van het CCB Sandra Salomons heeft weer een groot aantal activiteiten op het programma staan. Vooral voor de cursus vrijtekenen en schilderen blijkt een enorme belangstelling en dankzij de medewerking van de overheid, aldus Salomons, kan men nu deze cursus die onder leiding staat van Asyla ten Holt in de buurtcentra en het jeugdhuis Jong Bonaire verwezenlijken.

Dit, aldus Salomons, is een welkome gelegenheid voor de Bonaireaanse jeugd om zich in de teken- of schilderkunst te bekwamen. Daarnaast blijkt er ook grote belangstelling te bestaan voor de dam- en schaakcursus. De eerste onder supervisie van CCB voorzitter Salomons zelf, de schaakcursus onder leiding van ex-voorzitter van het CCB Shonma (R.S.) Carolina. De cursus zal binnenkort ook gegeven worden in het jeugdhuis, maar het buurtcentrum Nikiboko heeft de dam- en schaaklessen al op het programma staan.

Ook de dans- en muziekschool draait optimaal, aldus Salomons, maar op de balletschool is nog wel plaats voor jongens en meisjes die zich aan de balletschool willen bekwamen. De docente komt uit Curaçao waar zij ook les geeft aan de Ecole de Dance. Voor de muziekschool bestaat de mogelijkheid onderricht te krijgen in gitaar door de bekende muziekpedagoog Rudy Bedacht.

Naar de Amigoe heeft vernomen is er enige stagnatie in de lessen op de blaas- instrumenten waarvoor de heer John Willekes uit Curaçao is aangetrokken. Jongens en meisjes die zich willen bekwamen op de blokfluit kunnen zich nu ook inschrijven. Deze cursus staat onder leiding van de heer E. Sedney. Voor de belangstellenden ligt er een grote serie blokfluiten te wachten.

Amigoe ZATERDAG 15 MAART 1986

Bij gelegenheid Dag van Vlag en Volkslied

LP uit van Caciques

ORANJESTAD — In de Aruba Recording studio van Antonio Lacle ontving de pers de eerste langspeelplaat van Los Caciques.

Deze groep bestaat uit Ricardo Arends, Gilbert (Skerre) Arends, Elio Heronimo, Armando (Mando) Villasmil en Elmer (Empy) de Jongh. Na hun zevenjarig bestaan besloten zij met hun eerste LP te komen, waarop het lied "Nos Bandera" speciaal gewijd wordt aan het volk ter ere van de viering van de dag van de Arubaanse vlag. "In anderhalve dag hebben deze musici 350 platen verkocht. Als de verkoop hetzelfde ritme houdt, dan zal ook spoedig de tweede LP volgen", aldus de heer Skerre Arends.

Tijdens deze ontmoeting maakte de pers ook kennis met de bedrijfsleider van de Venezolaanse platenfabriek Sono-industrial, dat ook verbonden is met "Sonografica", Roger Mathison, die gezien de laatste culturele- muzikale ontwikkelingen tussen Venezuela en Aruba, met een goed aanbod kwam voor de lokale artiesten zowel zangers als musici. Niet alleen bood deze fabriek goede opnamen, hoge kwaliteit, goede productie, lagere prijzen enz aan, maar ook is de heer Mathison samen met de heer Lacle bereid om de regering advies te geven om de Arubaanse cultuur / muziek te bevorderen. Contact zal opgenomen worden met de minister van Cultuur om te zien wat er gedaan kan worden om de lokale artiesten meer aandacht te geven via de radiostations en discjockeys. Zoals bekend is het in Venezuela "1 por 1" waardoor de Venezolaanse artiesten een stimulans kregen om meer en betere muziek te produceren op cultureel gebied en hierdoor een eigen identiteit te creeren.

Aruba heeft goede artiesten, goed materiaal, technici, goede producers en met de hulp van de regering kan Aruba veel verder komen op muziekgebied. De heer Lacle wil ook op basis van diverse projecten propaganda maken in het buitenland voor zijn lokale studio zodat ook buitenlandse zangers gebruik maken van Aruba's mogelijkheden, die vergeleken kunnen worden met iedere buitenlandse bekende studio, aldus de heer Lacle.

De Beurs

Zaterdag 15 maart 1986

WILLEMSTAD – De muziek-tent, die vroeger op het Brion-plein stond is nu, na vele jaren, weer herbouwd, maar dan in de tuin van het Curacaos Museum.

De muziek-tent is in dezelfde trant overgebouwd en de koepel is nog van de oude tent op het Brionplein. De koepel werd echter eerst grondig gerestaureerd.